

**PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM
MŰVÉSZETI DOKTORI ISKOLA
DOKTORI (DLA) DISSZERTÁCIÓRA VONATKOZÓ
FORMAI KÖVETELMÉNYEK**

Címnegyed

Fent:

*Pécsi Tudományegyetem Művészeti Doktori Iskola

Felső harmadban:

*Szerző

*A dolgozat címe

Alcíme

DLA értekezés

Alsó harmadban:

Témavezető(k) neve, titulus, beosztás

(Pl. Bencsik István szobrászművész, professor emeritus

Colin Foster DLA szobrászművész, egyetemi tanár)

Teoretikus konzulens neve (ha van)

Elméleti társ-témavezető neve (ha van)

Lent:

*Évszám

A külső kötésre kerülő részek *-gal jelölve.

Általános betűtípus

Times New Roman, 12 pont nagyságú, másfeles sorközzel.

Tagolás, alcímek

Egy fejezeten belül legfeljebb két szintű tagolás alkalmazható: közcímek s azoknak alárendelve alcímek.

Egy nyomtatott oldalon lehetőleg ne legyen egynél több közcím.

A doktori disszertációban négyféle cím alkalmazandó:

- főcím : 22 pont nagyságú, kövér
- alcím 1 (a főcím alatt álló bővebb szövegrész), 14 pont nagyságú, kövér dőlt
- közcím (a szövegtörzset tagoló cím), 12 pont nagyságú, kövér, alatta felette egy-egy üres sor
- alcím 2 (a szövegtörzset tovább tagoló cím) 12 pont nagyságú, dőlt, felette 1 üres sor

Bekezdés

A bekezdések olvasását megkönnyíti, ha azok részei arányosan tagolódnak bekezdésekre. Egy bekezdés általában legyen hosszabb, mint egy mondat, de ne legyen hosszabb egy-két gépelt oldalnál. A bekezdéseket ne különítsék el sorkihagyások.

A főszöveg bekezdéseiben NEM kell a neveket dőlttel szedni. A nevek kurziválása csak a zárójelbe tett hivatkozásoknál áll fenn, ahol a kurzivált név a műcímet pótolja: pl. (*White* 1978.)

A főszövegben a lábjegyzetek számát csak igen korlátozott esetekben szabad használni (pl. kéziratos, kis nyilvánosságot kapó kiadványok mint források megadásakor. Lábjegyzetben adjuk meg az internetes forrásokat is, ahol a *letöltés dátumának* megadása kötelező.)

A főszövegi kevés lábjegyzet felső indexét mindig az utolsó írásjel után tesszük ki, és nem szedjük dőltten. Pl. ... tanulmányait”.¹³⁾

Táblázatok

A táblázatokat arab számokkal számozni kell. Minden táblázatnak legyen címe.

Ábrák, képek

Az ábrákat, képeket arab számokkal számozni kell. Minden ábrának/képnek legyen címe (képaláírás). A cím az ábra/kép alatti sorba kerül (középen), ezért a cím ne legyen a rajz része. Az ábrákra/képekre számuk alapján kell hivatkozni. Az ábrákat/képeket feliratokkal kell ellátni úgy, hogy azok önmagukban is értelmezhetőek legyenek. Az egyéb képfeliratok szintén normál, álló, 10 pontos betűtípussal szerepeljenek. Vonaldiagramoknál a különböző diagramvonalakat különböző vonaltípussal (folyamatos, szaggatott stb.) és különböző csomópontokkal (kör, négyzet, háromszög stb.) jelöljük. Az objektumokat felépítő vonalak (pl. grafikonok tengelyei) vastagsága ne haladja meg az 1 pontot, kerüljük a szaggatott vonalstílust.

Mellékletek

Az értekezésben szereplő képek, fotók, reprodukciók, elhelyezhetőek a szövegben is illetve az értekezés végén.

Képjegyzék

A szöveg után, felsorolás szerűen. Az értekezésben szereplő képek, fotók, reprodukciók adatai: alkotó, cím, dátum, anyag, technika, méret.

Szakmai önéletrajz

Az aspiráns szakmai életrajza az értekezés végén szerepel.

Köszönetnyilvánítások

A disszertáció keletkezésére, kutatási témára, támogatási forrásra utaló információk. Helye a disszertáció szövege és az irodalomjegyzék között van.

Tartalomjegyzék

Az értekezés elején, a szöveget megelőzően.

A Tartalomjegyzék címei után nem kell pontozás és oldalszám.

Irodalomjegyzék

A hivatkozott irodalom a főszöveg végére kerül a szerzők (több szerzős mű esetén az első szerző) neve szerinti betűrendben felsorolva. Ugyanannak a szerzőnek a publikációit évszám szerinti sorrendben kell felsorolni. Az irodalomjegyzékben a tételek adatait a következőképpen kell feltüntetni: szerző(k) neve, a kiadás éve, a mű vagy kiadvány címe, a kiadó neve, a kiadás helye, oldalszám. A szövegben előforduló minden hivatkozásnak és idézetnek meg kell jelennie az irodalomjegyzékben, és az irodalomjegyzékben felsorolt összes tételre hivatkozni kell.

Az *Irodalomjegyzék* tételeit ún. Függőre kell tenni: Bekezdés, Behúzás, Függő: pl. 1 cm.) Az *Irodalomjegyzék*ben minden szószerint idézett irodalmat meg kell adni. Ugyancsak meg kell adni azokat a műveket, amelyeknek a gondolatai vagy nagyobb egységei akár parafrázálva megjelennek a főszövegben.

Jegyzet

A Jegyzet-be a főszöveg gondolatmenetéhez nem szorosan tartozó kiegészítések, megjegyzések, észrevételek kerüljenek. A közlendőket általában célszerű a főszövegbe belefoglalni és mérsékelni a lábjegyzetek számát és hosszát. Elsősorban az kerüljön lábjegyzetbe, aminek az olvasása megtöri a főszöveg folyamatosságát. A publikált szövegekre a főszövegben kell hivatkozni, lábjegyzetbe inkább a nem publikált források, levéltári anyagok, kéziratok, stb. megjelölése kerülhet. Szöveges idézet esetén lábjegyzetbe kerül: szerző, dátum, oldalszám. Műalkotásra, kiállításra, katalógusra való hivatkozás esetén lábjegyzetbe kerül: lásd: a katalógusban stb.

Nyomtatásban a lábjegyzet azon az oldalon jelenik meg, amelyen rá hivatkozás történik.

Hivatkozások a szövegben

A szövegben a hivatkozás a szerző(k) nevével és a megjelenés évszámával történik. A szerző(k) neve lehet része a mondatnak [...amint *White* tanulmányában (1998) közölt eredmények...], vagy szerepelhet zárójelben [...a két változó közötti szoros összefüggés már korábban felmerült (*White*, 1998), ezért...].

Két szerző nevét az „és” választja el egymástól: (*Black* és *White*, 1998). Több név esetén a nevek között vessző áll, az utolsó két név között „és” van: (*Fekete*, *Fehér* és *Barna*, 1998).

Háromnál több név esetén az első előfordulásakor az összes szerző neve szerepel (*Fekete*, *Fehér*, *Szürke* és *Barna*, 1998), a további előfordulásakor az első szerző neve és a „*mtsai*” rövidítés (*Fekete* és *mtsai*, 1998).

A hivatkozásoknál a nevek dőlt betűvel jelennek meg. A szó szerinti idézeteket idézőjelek fogják közre, a hivatkozás megjelöli az oldalszámokat is (*White*, 1998. 32.o.).

A zárójelen belül egy szerző különböző munkáira hivatkozva a nevet csak egyszer írjuk, utána következnek az évszámok, egymástól vesszővel elválasztva (*Bloom*, 1955, 1956a,1956b).

Egy zárójelen belül több szerző munkáira hivatkozva az egyes tételeket pontos vessző (;) választja el (*Fekete*, 1998; *Fehér*, 1989; *Szürke* és *Barna*, 1988a).

Ha egy szerzőnek azonos évben publikált több írására hivatkozunk, azokat az egyes évszámok után írt betűkkel különböztetjük meg (*Nagy*, 1988a).

Az oldalszámot, ha szükséges, „o.” jelöli. Az *irodalomjegyzék*ben az oldalszámok megjelölésénél nincs „o.”, a számok magukban állnak.

Hivatkozások az *Irodalomjegyzék*ben

Önálló könyvek

Szerző(k) (évszám): Cím, Kiadó, kiadás helye (város). A könyv címe dőlt betűvel. Pl.: Vayer Lajos (1982): *Az itáliai reneszánsz művészete*. Corvina Kiadó, Budapest.

Szerkesztett könyvek

Szerző(k), (évszám, szerk.): Cím, Kiadó, kiadás helye (város). A könyv címe dőlt betűvel. Pl.: Peternák Miklós (1991, szerk.): *FILM. Képzőművészeti Kiadó, Budapest*.

Könyvfejezetek

Szerző(k), (évszám): fejezet (tanulmány) cím. In: Szerkesztő(k) neve (szerk.): Könyv címe, Kiadó, kiadás helye (város). Oldalszámok: a fejezet első és utolsó oldala. A könyv címe dőlt betűvel. Pl.: Resnick, L. B. (1987): Constructing knowledge in school. In: Lieben, L. S. (szerk): *Development and learning: Conflict or congruence?* Lawrence Erlbaum, Hillsdale, NJ. 19-50.

Folyóiratban megjelent cikkek

Szerző(k), (évszám): Tanulmánycím. Folyóiratcím, évfolyam [kötet] száma. szám. Oldalszámok: a tanulmány első és utolsó oldalának száma. A folyóirat címe dőlt betűvel. Pl.: Baumann, Zygmunt (1994): A világ varázstalanításának vége, avagy a posztmodern története. *Liget*, 9. 41-56.

Az irodalomjegyzékben az oldalszámok mellett nem szerepel az „o” betű, a „szám” rövidítése „sz”. Minden tétel végén pont van.

Korábbi kiadások, fordítások jelzése

Ha a szerző egy munka fordítására, reprintként kiadott változatára, későbbi kiadására vagy gyűjteményes kötetben újra megjelent változatára hivatkozik és fel kívánja tüntetni az eredeti megjelenés idejét is, ezt két időpont feltüntetésével teheti meg. Az eredeti évszám törvonallal elválasztva megelőzi az utóbbit. Csak annak a kiadásnak az adatait kell megadni, amelyekre a hivatkozás vonatkozik. Pl: (Neisser, 1976/1984). Neisser, U. (1976/1984): *Megismerés és valóság*. Gondolat, Budapest.

Szerzők nevei

Mivel a magyar nyelvben nem terjedt el a két keresztnév használata, továbbá vannak gyakori családnevek, a családnév és keresztnév kezdőbetű nem azonosítaná minden esetben kellő biztonsággal a szerzőt. Ezért – az elterjedt szokásnak megfelelően – magyar szerzőknél a teljes név szerepel az irodalomjegyzékben, abban a formában, ahogy a szerző az idézett publikációban használja (pl.: *Peternák Miklós, Beke László, Hegyi Lóránd*). Magyar szerző idegen nyelven megjelent munkájára a külföldi szerzőkre érvényes írásmód vonatkozik. Pl.: Nagy. J. és Szabenyi, P. (1990): Hungarian reform: towards a curriculum for 1990s. *Curriculum Journal*, 1. 3. sz. 247-254.

Külföldi szerzőknél a név megadása: családi név, keresztnév kezdőbetűk. A kezdőbetűk után pont van. PL.: Bloom, B.S. Szöveg közben a szerzők neveit a mondat szerkezetének megfelelően szabadon használhatjuk. Pl.: Mint *Benjamin Bloom* (1956) sokat idézett könyvében írja... Zárójelben megadva a hivatkozott forrást csak a családi név szerepel (*Bloom*, 1995). Irodalomjegyzékben a keresztnévek kezdőbetűi között szóköz áll.

Nyelvezet, stílus

Kiemelések

Nyomtatásban a *dőlt* betű jelöli a kiemelést. Ezen kívül dőlttel szedjük a műcímeket (pl. könyvek címe, festmények címe), valamint a folyóiratneveket. Kerülni kell kövérrel jelölt, a ritkítással vagy a NAGYBETŰVEL való kiemelést.

Számok írása

A számokat szövegben 10 alatt általában betűvel, tíztől felfelé számmal írjuk. Kivételt képeznek a statisztikai adatok, mértékek, ahol számokat írunk, és a sorozatban közölt számok, ahol lehet egységes írásmódot használni (pl.: „a méréseket a hetedik, a kilencedik és a tizenegyedik osztályban végeztük”). Statisztikai számítások eredményét általában három értékes jegy pontossággal közöljük. A tizedes jegyeket a magyar helyesírásnak megfelelően tizedesvessző előzi meg.

Az eredményeket bemutató statisztikai adatoknál általában (a disszertáció lényeges megállapításait illető számoknál lehetőleg mindig) közölni kell a szignifikancia mutatóit a szakterület elterjedt statisztikai próbái alapján.

Számozás, sorozatok, felsorolások

A fejezetek alcímei nem kapnak sorszámot. Ha a bekezdések felsorolást alkotnak, az összetartozó bekezdések sorrendjét (arab) számmal vagy kisbetűvel lehet jelölni. A számok után pont, a betűk után zárójel áll. Pl.: 1. Ez a bekezdés egy felsorolásban az első. a) Ez a bekezdés egy felsorolásban az első. A bekezdésen belüli felsorolás jelölése szintén történhet számmal vagy betűvel, a sorrend jelét mindkét esetben zárójel fogja közre. Pl.: „Bloom taxonómiájának fő kategóriái: (1) ismeret, (2) megértés, (3) alkalmazás...”; vagy „Bloom taxonómiájának fő kategóriái: (a) ismeret, (b) megértés, (c) alkalmazás...”.

A felsorolásokban gondolatjelekkel (–, ALT +0150) kezdjük a kis betűvel kezdődő tételket, amelyeknek végén pontosvessző áll (;). Az utolsó tétel után pont szerepel.

Speciális írásjelek

Idézőjel: megkülönböztetjük a nyitó (,, – ALT +0132), illetve a záró idézőjelet (” – ALT +0148). Idézetben belül használhatjuk a » (ALT +0187) nyitó-, valamint a « (ALT +0171) záró idézőjelet.

Gondolatjel: – (ALT +0150) – különböztessük meg az elválasztó-/kötőjeltől (-). Számbeli tartományokat is ezzel a jellel azonosítunk, pl.: 1222–1300, 13–45. old., 15–30km.

Százalékjel: A szövegtörzsben nem használjuk a százalékjelet, helyette kiírjuk a teljes szót (pl.: 10 százalék).

Természetesen ábrákon, táblázatokban már használhatjuk a %-jelet.

Alsó (,) és felső aposztróf (‘ – ALT +0146): Művek címeit idézzük így, például: „Az idő rövid története”.

Rövidítések

Ne használjunk a szövegtörzsben semmilyen rövidítést, pl.: „ún.” helyett írjunk „úgynevezett” vagy „c.” helyett legyen „című”.

Disszertáció kéziratának elkészítése számítógépen

A Doktori Iskola kéri a disszertáció kéziratának számítógéppel való elkészítését. A DLA értekezés terjedelme legalább 80.000 leütés (40 oldal), maximum 240.000 leütés (120 oldal), a (kép) mellékletekkel, jegyzetekkel együtt, bibliográfia nélkül. (1 oldal = 2000 leütés). Betűméret: 12 pont. Sortávolság: másfeles.

Nyomtatáskor a lap felső, alsó és jobb oldalán körben egységesen három cm margót kell hagyni, a baloldalon valamivel többet a köttetés miatt.

Tézisek

A disszertáció *Téziseit* magyar és angol nyelven is el kell készíteni. Terjedelme min. 10. 000 leütés (5 oldal), max: 20. 000 leütés (10 oldal). A *Tézisek* feszes, logikus szerkezetben (akár pontokba szedve) megjelöli a doktori kutatás tárgyát, módszerét, eredményeit és következtetéseit. Összefoglalja, hogy a doktori kutatás eredményei milyen levezetéssel kerültek bele a doktori disszertációba, és felsorolja a doktori kutatás és egyben értekezés legfontosabb következtetéseit, megjelöli a doktori kutatás és disszertáció újdonságértékének legfőbb vonatkozásait, elhelyezve a szakirodalom más eredményei közt.

Válogatott, azaz a *Tézisekben* hivatkozott művek Irodalomjegyzéke csatolandó hozzá (max. 2 oldal).

Határidő

A DLA értekezést az eljárás megindítására irányuló kérelem beadásával egy időben, vagy ettől számított két éven belül kell benyújtani.

A disszertáció benyújtása elektronikus formában

A Doktori Iskola kéri a disszertációt valamint a disszertáció téziseit (magyarul és angol nyelven) PDF formátumban a következő címre megküldeni: **gothard.peter@pte.hu**

Mestermunka:

A mestermunka (csak fokozatszerzés esetén: életmű kiállítás) nagyléptékű, érett műalkotás, amely a jelölt korábbi munkáit meghaladja, önálló szellemi művészeti felfogást bizonyít és kivitelezése magas szintű mesterségbeli tudást mutat fel. Bemutatásához csak a témavezető engedélyével lehet nem szokványos prezentációs eszközöket használni.

A mestermunka lehet mű, sorozat, egyéni kiállítás vagy közterületen megvalósított nyilvános munka, zenemű bemutatója vagy egyéb nyilvánosságra hozatali forma. A mestermunka és a védésen bemutatott műalkotás lehet azonos, de a tárgyegyüttes változhat is. A mestermunka bírálata a védéssel egy időben történik, a védés tárgyát képezi.

A mestermunka fotó- vagy más műfajú dokumentációját a védéssel egy időben vagy azt megelőzően kell leadni.

A fokozat megszerzéséhez benyújtott műalkotásokat (csak szervezett képzés esetén), azok dokumentációját és az értekezést a PTE Művészeti Doktori Iskola archiválja.

*PTE Művészeti Doktori Iskola
Doktori Tanács*